

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de la Défense nationale, le 16 juin 1998, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif à la formation continuée des officiers supérieurs du cadre actif des forces armées" et, le 23 juin 1998, d'une lettre par laquelle le Ministre demande communication de l'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, a donné le 29 juin 1998 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 16 juni 1998 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de voortgezette vorming van de hoofd-officieren van het actief kader van de krijgsmacht" en, op 23 juni 1998, bij brief door de Minister verzocht om mededeling van het advies, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, heeft op 29 juni 1998 het volgende advies gegeven :

Conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation s'est limitée aux observations ci-après.

A. En ce qui concerne le préambule

1. A l'alinéa 1er, il convient d'omettre la référence à l'article 40 de la loi du 1er mars 1958 relative au statut des officiers de carrière des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical ainsi que des officiers de réserve de toutes les forces armées et du service médical. En effet, cet article ne procure aucun fondement à l'arrêté en projet.

2. A l'alinéa 3, le visa relatif à l'arrêté royal du 1er octobre 1973 doit être omis. En effet, l'article 16 de l'arrêté royal du 12 juillet 1993 relatif à l'octroi d'allocations pour missions d'enseignement et aux titulaires de certains postes dans certaines écoles de formation et de formation continuée des officiers dispose que l'arrêté royal du 1er octobre 1973 est abrogé en ce qui concerne les forces armées.

B. En ce qui concerne le dispositif

Aux termes de l'article 3 de la loi du 11 juin 1998 modifiant la loi du 1er mars 1958 relative au statut des officiers de carrière des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical, ainsi que des officiers de

.../...

réserve de toutes les forces armées et du service médical, le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de la loi modificative du 11 juin 1998.

Jusqu'à présent, le Roi n'a pas encore fixé la date d'entrée en vigueur de la loi modificative du 11 juin 1998 précitée. Cette date devant nécessairement précéder celle d'entrée en vigueur des mesures prises pour l'exécution ou l'application de la loi ou coïncider avec elle, il est recommandé d'insérer dans l'arrêté en projet une disposition par laquelle le Roi fixerait la date d'entrée en vigueur de la loi du 11 juin 1998 précitée.

En l'absence d'habilitation expresse en ce sens, l'article 3 de la loi du 11 juin 1998 n'autorise nullement le Roi à conférer à la loi modificative un quelconque effet rétroactif. A fortiori, excéderait-Il Ses pouvoirs s'Il donnait aux arrêtés pris en exécution de cette loi un tel effet.

Il s'ensuit que l'article 31, en tant qu'il prévoit que les articles 1 à 7 et 27 à 30 produisent leurs effets le 1er octobre 1996 et que les autres dispositions sortissent leurs effets le 1er septembre 1997, est entaché d'illégalité pour méconnaissance du principe de non-rétroactivité des actes administratifs.

Les dispositions transitoires et finales devront être revues à la lumière de cette observation. Ceci vaut essentiellement pour l'article 29 du projet.

.../...

Observation finale

Le texte néerlandais du projet devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise, in fine, du présent avis.

Overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State heeft de afdeling wetgeving zich tot de volgende opmerkingen beperkt.

A. Aanhef

1. In het eerste lid behoort de verwijzing naar artikel 40 van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut der beroepsofficieren van de land-, de lucht-, de zeemacht en de medische dienst en der reserveofficieren van alle krijgsmachtdelen en van de medische dienst te vervallen. Dit artikel verleent immers geen rechtsgrond aan het ontworpen besluit.

2. In het derde lid moet de vermelding van het koninklijk besluit van 1 oktober 1973 vervallen. Artikel 16 van het koninklijk besluit van 12 juli 1993 houdende toekenning van toelagen voor leeropdrachten en aan bekleders van bepaalde betrekkingen in bepaalde scholen voor opleiding en voortgezette opleiding van officieren, bepaalt namelijk dat het koninklijk besluit van 1 oktober 1973 wordt opgeheven wat de krijgsmacht betreft.

B. Bepalend gedeelte

Luidens artikel 3 van de wet van 11 juni 1998 tot wijziging van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut der beroepsofficieren van de land-, de lucht-, de

.../...

zeemacht en de medische dienst en der reserveofficieren van alle krijgsmachtdelen en van de medische dienst, bepaalt de Koning de datum van inwerkingtreding van de wijzigingswet van 11 juni 1998.

Tot hiertoe heeft de Koning de datum van inwerkingtreding van de voormelde wijzigingswet van 11 juni 1998 nog niet vastgesteld. Aangezien die datum moet voorafgaan aan of samenvallen met de datum van inwerkingtreding van de maatregelen ter uitvoering of tot toepassing van de wet, is het raadzaam om in het ontworpen besluit een bepaling in te voegen waarbij de Koning de datum van inwerkingtreding van de voormelde wet van 11 juni 1998 bepaalt.

Bij ontstentenis van een uitdrukkelijke machtiging daartoe, machtigt artikel 3 van de wet van 11 juni 1998 de Koning geenszins om terugwerkende kracht aan de wijzigingswet te verlenen. A fortiori zou de Koning Zijn bevoegdheid overschrijden als Hij de besluiten tot uitvoering van die wet laat terugwerken.

Daaruit volgt dat artikel 31, voorzover het bepaalt dat de artikelen 1 tot 7 en de artikelen 27 tot 30 uitwerking hebben met ingang van 1 oktober 1996 en dat de overige bepalingen uitwerking hebben met ingang van 1 september 1997, onwettig is omdat het voorbijgaat aan het beginsel dat bestuurshandelingen niet terugwerken.

De overgangs- en slotbepalingen moeten in het licht van die opmerking worden herzien. Dat geldt inzonderheid voor artikel 29 van het ontwerp.

.../...

Slotopmerkingen

In verscheidene bepalingen van de Nederlandse tekst van het ontwerp wordt afgeweken van het correcte of gangbare taalgebruik. Bij wijze van voorbeeld worden enige tekstvoorstellen gedaan.

Opschrift

Het zou correcter en meer in overeenstemming met het gangbare taalgebruik zijn in de aanhef en in de rest van het ontwerp "voortgezette opleiding" te schrijven in plaats van "voortgezette vorming".

Aanhef

In de negende considerans schrijve men "dringende noodzakelijkheid" in plaats van "dwingende noodzakelijkheid" alsook "organiseren" in plaats van "inrichten".

Artikel 1

De gallicistische wending "in functie van" zou vervangen moeten worden door de wending "naargelang van". Deze opmerking geldt voor heel het ontwerp.

.../...

Artikel 6

In paragraaf 2, 1°, schrijve men : "en het potentieel" in plaats van "en potentieel". In paragraaf 3 behoren de woorden "maakt ... over", die hier verkeerd gebruikt zijn, te worden vervangen door het woord "bezorgt". Een soortgelijke opmerking geldt voor heel het ontwerp. In paragraaf 4, laatste lid, is het woord "hernomen" gebruikt in een betekenis die dat woord niet heeft. Men schrijve : "opgenomen". In hetzelfde lid zou "binnen zes werkdagen" geschreven moeten worden en niet "binnen de zes werkdagen". De laatste opmerking geldt mutatis mutandis voor heel het ontwerp.

Artikel 7

In paragraaf 2 is de wending "verzaken zijn vorming aan te vangen" niet gangbaar. Men schrijve : "kan steeds afzien van het aanvangen van ...". Deze opmerking geldt mutatis mutandis voor heel het ontwerp.

Artikel 8

In paragraaf 1 zou de klakkeloos uit het Frans vertaalde wending "aangehecht aan de eerste vorming", welke wending niet gebruikelijk is, vervangen moeten worden door de wending "verbonden aan ...".

De Nederlandse tekst van het ontwerp zou overal waar dat nodig is, verbeterd moeten worden.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs R. ANDERSEN,
de Heren

président de chambre,
kamervoorzitter,

C. WETTINCK,
P. LIENARDY,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame M. PROOST,
Mevrouw

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par M. D. BATSELE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme F. CARLIER, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. BATSELE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. F. CARLIER, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. PROOST

R. ANDERSEN